

Obsah

1. Seznam použitých zkratek	6
2. Úvod	7
3. Alergická reakce a reakce z hyperreaktibility	8
Buňky a mediátory	8
3.1. Buněčné elementy časně fáze reakce	8
3.1.1. Mastocyty a bazofilní granulocyty	8
3.1.2. Mediátory	9
3.1.2.1. Histamin	9
3.1.2.2. Serotonin	10
3.1.2.3. Prostaglandiny	10
3.1.2.4. Leukotrieny	10
3.1.2.5. PAF	10
3.1.2.6. Komplementový systém	11
3.1.2.7. Tachykininy	11
3.2. Buněčné elementy a mediátory pozdní fáze reakce	11
3.2.1. Eosinofilní granulocyty	11
3.2.2. Neutrofilní granulocyty	12
3.2.3. Epiteliální buňky	12
3.2.4. T-lymfocyty a makrofágy	13
3.2.5. Kallikrein — kininový systém	13
4. „Pseudoalergie“	14
5. Inervace sliznice nosní	15
5.1. Sympatikus	15
5.2. Parasympatikus	16
5.3. Atropin rezistentní vazodilatace	16
5.4. Peptidergní neurony, neuropeptidy	17
5.5. Inervace cév	19
5.6. Inervace žláz	20
6. Ciliární aparát respiračního epitelu sliznice nosní a jeho účast u rýmy alergické a rýmy z hyperreaktibility	21
7. Diagnostika alergických onemocnění	23
7.1. Anamnéza	23
7.2. Fyzikální vyšetření a klinické projevy alergických onemocnění	24
7.3. Alergologické testy	25
7.4. Laboratorní možnosti diagnostiky	26
8. Alergické projevy v horních cestách dýchacích	28
8.1. Rhinitis allergica sesonalis — pollinosis	28
8.2. Rhinitis allergica non sesonalis	29
8.3. Rhinitis hyperreaktibilica (vasomotorica)	30

8.4.	Diferenciální diagnostika rýmy alergické a rýmy z hyperreaktibility	31
8.5.	Rhinosinusitis allergica.	32
8.6.	Polyposis nasi.	33
9.	Chirurgické zákroky v oblasti nosu a PND ovlivňující průběh alergóz a stavy z hyperreaktibility sliznice nosní a PND	35
9.1.	Význam chirurgické léčby pro klinický průběh rýmy alergické a rýmy z hyperreaktibility.	35
9.2.	Indikace k chirurgickým zákrokům v oblasti nosu a PND u rýmy alergické a rýmy z hyperreaktibility.	36
9.3.	Ablace zadních konců dolních lastur	36
9.4.	Submukózní elektrokauterizace dolních lastur.	37
9.5.	Polypektomie nosní	37
9.6.	Chirurgická úprava deformit septa nosního	37
9.7.	Radikální chirurgické zákroky v oblasti nosních lastur	38
9.8.	Operace PND u alergiků.	38
9.8.1.	Hlavní směry v endonazální chirurgii PND	39
9.8.2.	Endonazální mikrochirurgie s použitím mikroskopu	41
9.8.3.	Indikace k endonazálním operacím PND	41
9.8.4.	Komplikace endonazálních operací	42
9.8.4.1.	Prevence komplikací endonazálních operací PND	43
9.8.5.	Význam CT vyšetření před endoskopickou endonazální chirurgií PND.	43
10.	Konzervativní terapie rýmy alergické a rýmy z hyperreaktibility	46
10.1.	Eliminace alergenů a látek vyvolávajících reakce z hyperreaktibility	46
10.2.	Hyposenzibilizace.	47
10.3.	Léčebné prostředky působící na úrovni buněk a mediátorů alergické reakce nebo reakce z hyperreaktibility	47
10.4.	Glukokortikoidy	48
10.5.	Antihistaminika	49
10.6.	Antihistaminika + parasymptolytika.	50
10.7.	Sympatikomimetika	50
10.8.	Anticholinergika — parasymptolytika	51
10.9.	Léčebné postupy s dosud neobjasněným mechanismem působení	51
10.10.	Perspektiva použití nových terapeutických prostředků	51
11.	Diagnostika imunopatologií	53
11.1.	Anamnéza.	53
11.2.	Fyzikální vyšetření a klinické projevy imunopatologických stavů	53
11.3.	Laboratorní vyšetření v imunologii	54
12.	Imunomodulace v klinické praxi	57
12.1.	Rozdělení imunomodulátorů	57
12.2.	Látky s převážně imunosupresivním účinkem	58
12.3.	Látky s převážně imunostimulačním účinkem	58
12.4.	Látky s komplexním účinkem na imunitní systém.	59

13. Perorální imunomodulátory bakteriálního původu v klinické praxi	63
13.1. Přehled u nás dostupných perorálních imunomodulátorů bakteriálního původu	63
13.2. Složení imunomodulátorů	64
13.3. Mechanismus účinku	65
13.4. Indikace	65
13.5. Dávkování a způsob podávání	66
13.6. Vedlejší účinky	67
13.7. Závěrečné poznámky	67
14. Literatura použitých schemat	69

Autorství

Kapitoly 1, 2, 3, 4, 5, 6, 8, 9, 10	Alena Polcrová
7, 11, 12, 13	Jaromír Bystrouň